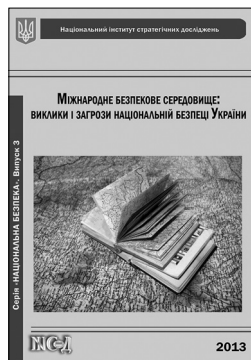

перспективу укладання угоди про поглиблену ЗВТ з ЄС. Продовження диверсифікації торговельних потоків є критично важливим чинником зовнішньоекономічної конкурентоспроможності України з огляду на глобальну довгострокову тенденцію зниження цін на сировинні товари відносно цін на промислові товари та послуги.

Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України : аналіт. доп. / Б. О. Парахонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова ; за ред. К. А. Кононенка. – К. : НІСД, 2013. – 56 с.

Складність різноспрямованих чинників, що діють у глобальному міжнародному середовищі, вимагають створення нових концептуальних підходів до безпеки. Від цього залежить ефективність засобів підтримки національної безпеки держави. Саме тому в аналітичній доповіді досліджуються процеси змін, що відбуваються в сучасному міжнародному середовищі безпеки, та визначається їхній вплив на національну безпеку України.

Доповідь складається зі вступу, чотирьох розділів та висновків. Розділ перший «Зміни міжнародного безпекового середовища в постбіполярну добу» присвячено аналізу дії «жорстких» і «м'яких» загроз безпеці в умовах глобалізації та визначенню місця України у сфері дії нових безпекових загроз. Йдеться про визначення загроз за ступенем і масштабом їхніх наслідків, а також за засобами, які при цьому використовуються, та чинниками, які в них задіяні. Між «жорсткими» і «м'якими» загрозами немає чіткої межі, їхня дія в багатьох випадках має ефект взаємного підсилення, а «м'які» загрози за певних умов здатні перетворюватися на «жорсткі».

В умовах глобалізації «м'які» загрози безпеці постійно збільшують свою вагу. Дія деяких із таких загроз особливо помітно виявляється на теренах посткомуністичних держав, які перебувають у стані трансформації. Таким чином, Україна потрапляє до зони підвищеного ризику з погляду дії «м'яких» загроз, притаманних глобальному середовищу безпеки. Відсутність чіткої межі між внутрішніми та зовнішніми загрозами є однією із суттєвих ознак сучасного безпекового середовища.

У другому розділі «Глобальне середовище безпеки» визначено основні суперечності, а також головні глобальні виклики й загрози. Розглянуто дію такого чинника, як конфлікт цінностей, що в модифікованому вигляді продовжує діяти і в постбіполярну добу як конкуренції доктрин і стратегій, боротьба за домінування способів інтерпретації та розуміння сучасності.

У світі змінюються геополітичні конфігурації, посилюється суперництво провідних глобальних і регіональних потуг за перерозподіл сфер впливу, зокрема у пострадянському просторі. У регіоні об'єктивно присутні інтереси найбільш впливових світових держав, взаємини між якими не набули стійкого позитивного характеру. На цьому тлі молоді незалежні держави, в яких відбуваються складні суспільно-політичні трансформації, стають об'єктами асиметричного тиску – політичного, економічного, інформаційного.

Розвинуті держави дедалі гостріше відчувають обмеженість сировинних ресурсів. Поява нових викликів у цій сфері призводить до загострення міжнародних суперечностей та активізації боротьби за природні ресурси, насамперед за контроль над джерелами енергоносіїв та шляхами їх постачань.

З-поміж негативів глобалізації відзначено прогресуюче наростання розриву у рівнях економічного розвитку між найбільш розвиненими та відсталими державами як у світовому масштабі, так і в рамках окремих,

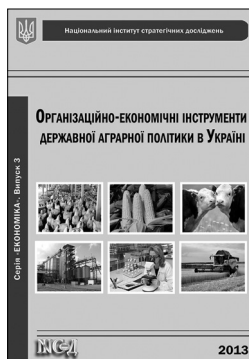
в тому числі й найбільш благополучних, держав, з наростаючими на цьому тлі фрустрацією та суспільним незадоволенням. Водночас відбувається посилення деструктивних впливів транснаціональних корпорацій та фінансових груп на розвиток національних держав. Але національний і регіональний простори в умовах глобалізації зберігають своє значення, національні уряди не втратили власні можливості вибору у сферах економічної та соціальної політики.

У глобальному вимірі залишається актуальною проблема ядерного нерозповсюдження, яка набуває особливо небезпечних масштабів. Окрему увагу приділено факторові впливу інформаційних технологій, загрозі міжнародного тероризму. Розглянуто явища загострення локальних конфліктів, глобалізації криміналу, нелегальної міграції.

У третьому розділі «Європейське середовище безпеки» проаналізовано сучасну модель європейської безпеки. Докладно охарактеризовано особливості європейського довілля безпеки, розглянуто властивості регіонального безпекового середовища України, вплив євроінтеграційних процесів на безпеку України. Четвертий розділ присвячено особливостям безпеки держави в добу глобалізації та засобам національного реагування на зовнішні виклики і загрози.

У висновках стверджується, що перед сучасними викликами глобалізації країна має насамперед забезпечити внутрішню збалансованість інтересів різних прошарків населення і виступати консолідовано перед зовнішнім світом. Для Української держави важливим є створення системи національної безпеки, адекватної до масштабів і значення загроз і викликів глобалізаційного типу.

Організаційно-економічні інструменти державної аграрної політики в Україні : аналіт. доп. / В. М. Русан, О. В. Собкевич, А. Д. Юрченко. – К. : НІСД, 2012. – 88 с.

В аналітичній доповіді розглянуто організаційно-економічні аспекти державного управління в аграрній сфері, питання державної підтримки сільськогосподарського виробництва, перспективи розвитку агропромислового виробництва на кооперативних і кластерних засадах. Визначено стратегічні напрями сучасної державної аграрної політики України.

Аналіз засвідчив, що забезпечення продовольчої безпеки України вимагає формування системи управління всіма виробничими ресурсами, які задіяні у виробництві сільськогосподарської продукції. При цьому наголошується, що ефективна система управління земельними відносинами, а також дійова державна політика в аграрній сфері створять передумови для розвитку підприємництва на селі та нарощування виробництва продукції сільського господарства, соціально-економічного розвитку сільських територій, надходження коштів до місцевих і державного бюджетів від використання сільськогосподарських земель за умов збереження та відновлення природних властивостей навколишнього середовища.

У доповіді наголошується на важливості державної підтримки сільськогосподарського виробництва та окремих виробників у здійсненні аграрної політики, яка реалізується за п'ятьма напрямками: цінове регулювання; субсидії й дотації для виробництва та придбання ресурсів; фінансово-кредитна підтримка; податкове стимулювання; спеціалізована підтримка за окремими напрямками та програмами.

Водночас зазначається, що задекларований принцип пріоритетності розвитку агропромислового комплексу України на практиці не дотримується, а непослідовність дій, недостатній рівень фінансового забезпечення та відсутність належного реагування на результати державного